

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o trženju semena zelenjadnic obsega:

- Pravilnik o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 8/05 z dne 28. 1. 2005),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 100/05 z dne 10. 11. 2005),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 66/07 z dne 24. 7. 2007),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 45/10 z dne 4. 6. 2010),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 18/14 z dne 14. 3. 2014).

P R A V I L N I K **o trženju semena zelenjadnic**

(neuradno prečiščeno besedilo št. 4)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik določa za posamezne vrste zelenjadnic kategorije semena ter za posamezno kategorijo semena zelenjadnic zahteve za pridelavo, podrobnejši postopek uradne potrditve semena, zahteve glede sortne pristnosti in čistosti, zdravstvenega stanja in drugih meril kakovosti semena, zahteve glede pakiranja in označevanja, druge pogoje za trženje s semenom zelenjadnic in postopek izvedbe naknadne kontrole semena v skladu z:

- Direktivo Sveta 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic (UL L št. 193 z dne 20. 7. 2002, str. 33), zadnjič spremenjeno z Izvedbeno direktivo Komisije 2013/45/EU z dne 7. avgusta 2013 o spremembi direktiv Sveta 2002/55/ES in 2008/72/ES ter Direktive Komisije 2009/145/ES glede botaničnega imena paradižnika (UL L št. 213 z dne 8. 8. 2013, str. 20), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/55/ES) in
- Direktivo Komisije 89/14/EGS z dne 15. decembra 1988 o določitvi skupin sort mangolda in rdeče pese glede na pogoje izolacije posevkov iz Priloge I k Direktivi Sveta 70/458/EGS o trženju semena zelenjadnic (UL L št. 8 z dne 11. 1. 1989, str. 9).

2. člen **(vrste zelenjadnic)**

Vrste zelenjadnic so rastline navedenih vrst, ki so namenjene za kmetijsko ali vrtnarsko proizvodnjo, vendar ne za okrasne namene:

- *Allium cepa* L.
 - skupina cepa čebula;
 - skupina aggregatum šalotka;
- *Allium fistulosum* L. zimski luk;
- *Allium porrum* L. por;
- *Allium sativum* L. česen;

- <i>Allium schoenoprasum</i> L.	drobnjak;
- <i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	krebuljica;
- <i>Apium graveolens</i> L.	listna zelena, gomoljna zelena;
- <i>Asparagus officinalis</i> L.	špargelj;
- <i>Beta vulgaris</i> L.	rdeča pesa, vključno s cheltenhamsko peso mangold;
- <i>Brassica oleracea</i> L.	kodrolistni ohrovt, cvetača,
-	brokoli,
-	brstični ohrovt,
-	ohrovt,
-	belo zelje,
-	rdeče zelje,
-	kolerabica;
- <i>Brassica rapa</i> L.	kitajski kapus, strniščna repa;
- <i>Capsicum annuum</i> L.	feferon ali paprika;
- <i>Cichorium endivia</i> L.	kodrolistna endivija, endivija;
- <i>Cichorium intybus</i> L.	radič za siljenje, listnati ali glavnati radič, industrijska cikoriija;
- <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai	lubenica;
- <i>Cucumis melo</i> L.	melona;
- <i>Cucumis sativus</i> L.	kumara, kumarice za vlaganje;
- <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne	navadna buča;
- <i>Cucurbita pepo</i> L.	vrtna buča ali bučka, oljna buča;
- <i>Cynara cardunculus</i> L.	artičoka, kardij;
- <i>Daucus carota</i> L.	korenje, krmno korenje;
- <i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	navadni komarček;
- <i>Lactuca sativa</i> L.	solata;
- <i>Solanum lycopersicum</i> L.	paradižnik;
- <i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman ex A. W. Hill	peteršilj;
- <i>Phaseolus coccineus</i> L.	turški fižol;
- <i>Phaseolus vulgaris</i> L.	nizki fižol, visoki fižol;
- <i>Pisum sativum</i> L. (partim)	oglatozrnati grah, okroglozrnati grah, sladkorni grah;
- <i>Raphanus sativus</i> L.	vrtna redkev in redkvica, črna redkev;
- <i>Rheum rhabarbarum</i> L.	rabarbara;
- <i>Scorzonera hispanica</i> L.	črni koren;
- <i>Solanum melongena</i> L.	jajčevce;
- <i>Spinacia oleracea</i> L.	špinača;
- <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	navadni motovilec;
- <i>Vicia faba</i> L. (partim)	bob;
- <i>Zea mays</i> L. (partim)	sladka koruza, pokovka.

3. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. žlahtniteljevo seme pridelal žlahtnitelj oziroma vzdrževalec sorte ali je pridelano v njegovem imenu in na njegov račun ter je namenjeno pridelavi predosnovnega semena ali osnovnega semena;
2. ne dokončno potrjeno seme je pridelano oziroma požeto seme katerekoli kategorije, za katerega je bilo v postopku uradne potrditve uradno ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika;
3. organ za potrjevanje je pravna ali fizična oseba, ki mu je dodeljeno javno pooblastilo v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin;
4. pregledniki, vzorčevalci in laboratoriji pod uradnim nadzorom so fizične ali pravne osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje in so v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, imenovane za opravljanje pregledov pod uradnim nadzorom, opravljanje vzorčenj pod uradnim nadzorom ter za opravljanje testiranja semenskega materiala pod uradnim nadzorom;
5. poljski pregled je del postopka uradne potrditve, s katerim pooblaščen strokovni delavci organa za potrjevanje oziroma pregledniki ugotavljajo, ali semenski posevek zelenjadnic izpolnjuje predpisane zahteve;
6. majhno ES pakiranje je pakiranje semena zelenjadnic, ki vsebujejo seme do največje mase:
 - a) 5 kg semena za turški fižol, navadni fižol, navadni grah in bob,
 - b) 500 g za čebulo, krebujico, navadni beluš, črni koren, mangold, rdečo peso, strniščno repo, lubenico, navadno bučo, vrtno bučo, oljno bučo, navadno korenje, vrtno redkev in redkvico, špinačo, navadni motovilec, sladko koruzo in pokovko,
 - c) 100 g za vse druge vrste zelenjadnic;
7. **(črtana)**.

4. člen (kategorije semena)

Seme posameznih vrst zelenjadnic se sme tržiti samo v naslednjih kategorijah:

- a) osnovno seme, ki:
 - ga je pridelal vzdrževalec sorte ali je pridelano v njegovem imenu in na njegov račun neposredno iz žlahtniteljevega semena ali iz predosnovnega semena v skladu s priznanimi postopki za vzdrževanje sorte,
 - je namenjeno pridelavi semena kategorije certificirano seme,
 - ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za osnovno seme iz priloge 1 in priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika,
 - je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;
- b) certificirano seme, ki:
 - je pridelano neposredno iz osnovnega semena ali, če vzdrževalec oziroma žlahtnitelj to zahteva, iz predosnovnega semena in je bilo z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za osnovno seme iz priloge 1 in 2,
 - je namenjeno predvsem pridelovanju zelenjave,
 - ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za certificirano seme iz priloge 1 in 2,
 - je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje ugotovljeno, da izpolnjuje zahteve iz te točke oziroma je preglednik, vzorčevalec ali

- laboratorij pod uradnim nadzorom s pregledom ugotovil, da so izpolnjene zahteve iz te točke,
- je predmet uradne naknadne kontrole z naključnim nadzorom, ki potrdi sortno pristnost in sortno čistost;
- c) standardno seme, razen pri cikoriji in oljni buči, ki:
- mora biti zadosti sortno pristno in sortno čisto,
 - je namenjeno predvsem pridelovanju zelenjave,
 - ustreza zahtevam glede kakovosti in drugim zahtevam za standardno seme iz priloge 2,
 - je predmet uradne naknadne kontrole z naključnim nadzorom, ki potrdi sortno pristnost in sortno čistost.
- Izpolnjevanje zahtev iz te točke preverja pridelovalec oziroma dobavitelj semena.

5. člen **(trženje predosnovnega semena in ne dokončno potrjenega semena)**

- Ne glede na določbe prejšnjega člena se dovoli tudi trženje:
- a) predosnovnega semena, če:
- je organ za potrjevanje z uradnim pregledom ugotovil, da predosnovno seme izpolnjuje zahteve za potrjevanje osnovnega semena iz priloge 1 in 2;
 - je seme pakirano in izvorno zaprto v skladu z določbami tega pravilnika in
 - so pakiranja označena z uradno etiketo, na kateri so navedeni podatki iz 1. točke priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika;
- b) ne dokončno potrjenega semena, ki se trži z namenom priprave za trg in je označeno v skladu z določbami tega pravilnika.

6. člen **(izjema glede kalivosti)**

(1) Ne glede na določbe 4. in 5. člena tega pravilnika se uradno potrdi in dovoli trženje semena kategorije predosnovno seme in osnovno seme tudi, če ne izpolnjuje zahtev glede kalivosti iz priloge 2.

(2) Ne glede na določbe 4. člena tega pravilnika se uradno potrdi in dovoli trženje do prvega prejemnika semena kategorije osnovno seme in certificirano seme, kljub temu, da uradni pregled, s katerim se ugotavlja, ali seme ustreza zahtevam za kalivost iz priloge 2, še ni končan.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena izda organ za potrjevanje etikete ali potrdila iz 20. člena tega pravilnika le ob predložitvi začasnega poročila o analizi kakovosti semena in navedbi imena ter naslova prvega prejemnika semena.

(4) Pakiranje semena iz prvega odstavka tega člena mora dobavitelj označiti z dodatno etiketo, ki vsebuje naslednje podatke:

- dejansko kalivost semena,
- osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter
- številko partije semena.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za seme, uvoženo iz tretjih držav.

7. člen

(sortna lista)

(1) Uradna potrditev in trženje sta dovoljena samo za tiste sorte zelenjadnic, ki izpolnjujejo zahteve za vpis in so vpisane v sortno listo v skladu s predpisom, ki ureja postopek vpisa sort v sortno listo in vodenje sortne liste, ali so vpisane v skupni katalog sort zelenjadnic v skladu z Direktivo 2002/55/ES oziroma je za sorte v skladu s predpisi Skupnosti dovoljeno trženje semena na skupnem trgu.

(2) Za seme sort zelenjadnic, ki so v postopku vpisa v sortno listo, se dovoli uradna potrditev oziroma trženje semena v skladu z Odločbo Komisije 2004/842/ES z dne 1. decembra 2004 o pravilih za izvajanje, po katerih lahko države članice dovolijo dajanje v promet semena tistih sort, za katere je bila vložena prošnja za vpis v nacionalni katalog sort poljščin ali zelenjadnic (UL L št. 362 z dne 9. 12. 2004, str. 21). Dovoljenje za uradno potrditev oziroma trženje semena izda Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: Uprava).

(3) Za vse druge sorte zelenjadnic, ki ne izpolnjujejo zahtev iz prvega in drugega odstavka tega člena, mora dobavitelj predhodno pridobiti dovoljenje Uprave.

(4) Uprava izda dobavitelju dovoljenje, da se sme sorto, ki ni vpisana v sortno listo, vključiti v postopek potrjevanja semena, če gre za razmnoževanje semena in dobavitelj izkaže, da bo pridelano seme v celoti izvozil.

II. PRIDELOVANJE SEMENA

8. člen

(prijava semenskega posevka)

(1) Dobavitelj prijavi seme v uradno potrditev organu za potrjevanje na prijavi, ki jo pridobi pri organu za potrjevanje. Prijava vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- dobavitelju: osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter njegovo neponovljivo registrsko številko,
- pridelovalcu, kadar le-ta prideluje seme v imenu in na račun dobavitelja: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež pridelovalca,
- mestu pridelave,
- zemljiščih, na katerih je semenski posevek: površina in parcelna številka (katastrska številka) ter ledinsko ime zemljišča,
- predhodnih posevkih kmetijskih rastlin na zemljišču,
- poreklu uporabljenega semena za zasnovo semenskega posevka,
- datumu setve,
- količini posejanega semena.

(2) Dobavitelj mora prijavi priložiti kopije dokumentov, ki dokazujejo poreklo uporabljenega semena. Če dobavitelj uporabi seme, ki ga je pridelal sam, zadostuje kopija uradnega potrdila o ne dokončni potrditvi semena, ki ga organ za potrjevanje izda v skladu s 15. členom tega pravilnika.

- (3) Rok za prijavo semena v uradno potrditev je za vsako leto:
- do 15. aprila za zelenjadnice, ki se sejejo spomladi, in
 - do 15. oktobra za zelenjadnice, ki se sejejo jeseni.

(4) Organ za potrjevanje obvesti pristojnega inšpektorja in Upravo o prejetih prijavah semena v uradno potrditev.

9. člen (vrstenje predhodnih posevkov)

Zemljišče je primerno za pridelovanje semenskega posevka posamezne vrste oziroma sorte zelenjadnic, če na njem najmanj dve predhodni rastni dobi ni bila posejana zelenjadnica enake vrste.

10. člen (izolacija)

(1) Semenski posevek tujeprašnih vrst zelenjadnic mora biti oddaljen od vseh drugih posevkov in virov cvetnega prahu, da se prepreči neželjeno opraševanje semenskega posevka.

(2) Podrobnejše zahteve za izolacijo semenskih posevkov zelenjadnic so navedene v prilogi 1.

11. člen (zapleveljenost)

Če organ za potrjevanje ugotovi, da je semenski posevek tako močno zapleveljen, da ni mogoče pridelati semena, ki bi ustrezal zahtevam iz tega pravilnika, zavrne uradno potrditev. Največje dovoljeno število rastlin posameznih vrst plevelov na kontrolno enoto je navedeno v metodah za potrjevanje semenskega materiala, ki jih sprejme Uprava, kjer so tudi dosegljive.

12. člen (zdravstveno stanje)

(1) Zahteve za zdravstveno stanje semena so navedene v prilogi 2 ter v metodah iz prejšnjega člena.

(2) Poleg zahtev, predpisanih s tem pravilnikom, mora seme glede zdravstvenega stanja izpolnjevati tudi zahteve v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

13. člen (sortna pristnost in čistost)

(1) Semenski posevek mora glede sortne pristnosti in sortne čistosti izpolnjevati zahteve iz priloge 1 in 2.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za seme samooplodnih linij.

(3) Pri semenu hibridnih sort se sortna pristnost in sortna čistost nanašata tudi na lastnosti starševskih komponent, vključno z moško sterilnostjo in obnovo fertilitnosti.

14. člen (poljski pregledi)

(1) Po prejemu prijave iz 8. člena tega pravilnika se opravijo poljski pregledi semenskega posevka. Poljske preglede pridelave osnovnega semena opravi organ za

potrjevanje. Poljske preglede pridelave certificiranega semena opravi organ za potrjevanje ali preglednik pod uradnim nadzorom. Poljske preglede se opravlja v taki razvojni fazi semenskega posevka, da je omogočena natančna presoja izpolnjevanja predpisanih zahtev.

(2) Pri vseh vrstah zelenjadnic mora biti opravljen vsaj en poljski pregled.

(3) Velikost, število in razporeditev kontrolnih enot, na katerih se opravlja poljski pregled, ter podrobnejši način opravljanja poljskih pregledov so navedeni v metodah iz 11. člena tega pravilnika.

(4) Poleg metod iz prejšnjega odstavka se za poljske preglede na zahtevo pridelovalca uporabljajo tudi metode Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD sheme).

15. člen (potrdilo o nedokončni potrditvi semena)

(1) Organ za potrjevanje oziroma preglednik pod uradnim nadzorom po končanem zadnjem poljskem pregledu semena iz prejšnjega člena sestavi zapisnik.

(2) Če je s poljskimi pregledi ugotovljeno, da semenski posevek izpolnjuje zahteve, določene s tem pravilnikom, organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja izda potrdilo o ne-dokončni potrditvi semena zelenjadnic, ki mora vsebovati podatke iz priloge 4.

16. člen (dokončna potrditev semena)

(1) Organ za potrjevanje dokončno uradno potrdi kot certificirano seme zelenjadnic, seme, ki:

- je pridelano neposredno iz osnovnega semena ali iz certificiranega semena, ki je bilo uradno potrjeno v državi članici Evropske unije ali v tretji državi, ki ji je priznana enakovrednost v skladu s predpisi Evropske unije, in
- je bilo požeto v drugi državi članici Evropske unije ali v tretji državi, če je bilo v državi članici Evropske unije ali v tretji državi predhodno uradno potrjeno kot ne dokončno potrjeno seme.

(2) Organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja seme iz prejšnjega odstavka dokončno uradno potrdi v ustrezno kategorijo v skladu s 4. členom tega pravilnika, če je bil za navedeno seme opravljen poljski pregled, če seme izpolnjuje zahteve za ustrezno kategorijo semena iz priloge 1 in če je bilo z uradnim pregledom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz priloge 2 za isto kategorijo.

III. PRIPRAVA SEMENA ZA TRG

17. člen (partija in vzorčenje semena)

(1) Dobavitelj prijavi vzorčenje in pakiranje semena na posebni prijavi, ki jo pridobi pri organu za potrjevanje. Prijava vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- dobavitelju: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež dobavitelja ter njegovo neponovljivo registrsko številko,
- mestu vzorčenja semena,

- vrsti, sorti in kategoriji semena zelenjadnic,
- partiji semena, ki se vzorči,
- količini semena in načinu pakiranja.

(2) Vzorci se za analizo kakovosti semena v postopku uradne potrditve odvzamejo iz homogenih partij. Največja dovoljena velikost partije in velikost vzorcev sta navedeni v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Vzorce za analizo kakovosti semena uradno odvzame organ za potrjevanje oziroma vzorčevalec pod uradnim nadzorom iz še ne pakirane in ne zaprte homogene partije semena, ki jo po odvzemu vzorca zapečati. Če je seme že zaprto in označeno pod uradnim nadzorom, se vzorci za analizo kakovosti semena odvzamejo iz že zapakirane partije semena.

(4) Organu za potrjevanje mora biti omogočen dostop do vsake enote pakiranja partije semena.

(5) Za vzorčenje semena in opravljanje analiz kakovosti se uporabljajo metode Mednarodne zveze za testiranje semena (ISTA), ki so dostopne na Upravi.

18. člen (analiza kakovosti)

Organ za potrjevanje seme dokončno uradno potrdi, če na podlagi analiz iz prejšnjega člena, ki jih je opravil sam ali imenovani laboratoriji pod uradnim nadzorom, ugotovi, da seme glede kakovosti izpolnjuje zahteve iz priloge 2.

19. člen (osnovne zahteve za trženje semena)

(1) Osnovno seme, certificirano seme in standardno seme se sme tržiti le v dovolj homogenih partijah in zaprtih pakiranjih, ki imajo v skladu z 20., 21., 22. in 23. členom tega pravilnika ustrezen sistem zapiranja in označevanja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se dovoli trženje majhnih pakiranj mešanic standardnega semena različnih sort iste vrste.

20. člen (uradne etikete, etikete dobavitelja in OECD etikete)

(1) Seme, ki se trži, mora biti označeno z uradnimi etiketami. Organ za potrjevanje izda uradne etikete samo za partijo semena, ki izpolnjuje zahteve iz tega pravilnika.

- (2) Uradne etikete so:
- bele barve z vijoličasto diagonalno črto za predosnovno seme,
 - bele barve za osnovno seme,
 - modre barve za certificirano seme,
 - sive barve za ne dokončno potrjeno seme,
 - oranžne barve za seme sort, ki so v postopku vpisa v sortno listo.

(3) Etiketa dobavitelja za standardno seme, ki ni uradna etiketa, je temno rumene barve.

(4) Najmanjša velikost uradne etikete in etikete dobavitelja, razen za majhna ES pakiranja, je 110 x 67 mm.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se pakiranja standardnega semena in majhna ES pakiranja kategorije certificirano seme označi z etiketo dobavitelja ali se podatke natisne ali žigosa na pakiranje. Barva etikete dobavitelja za majhno pakiranje semena kategorije certificirano seme je modre barve in za kategorijo standardno seme temno rumene barve. Organ za potrjevanje pred prvo uporabo preveri vsebino in obliko etikete dobavitelja.

(6) Razen v primeru majhnih ES pakiranj standardnega semena, je treba predpisane oziroma dovoljene podatke jasno ločiti od drugih podatkov na etiketi ali pakiranju.

(7) Organ za potrjevanje izda za vsako partijo semena tudi potrdilo o uradni potrditvi semena, ki vsebuje najmanj podatke, ki so navedeni na uradni etiketi.

(8) Na posebno zahtevo dobavitelja in če so izpolnjene zahteve v skladu z OECD shemami potrjevanja, izda organ za potrjevanje OECD etikete in OECD certifikat o sortni pristnosti in čistosti.

(9) Podatki, ki morajo biti natisnjeni na uradni etiketi in na etiketi dobavitelja oziroma morajo biti natisnjeni ali žigosani na pakiranje, so navedeni v prilogi 4. Besedilo »Pravila in standardi ES«, »Vzorčeno«, »komponenta«, »hibrid«, in »Ne dokončno potrjeno seme« iz priloge 4 tega pravilnika mora biti na etiketi oziroma pakiranju navedeno v nespremenjeni obliki.

(10) Ne glede na določbe druge alineje točk 1.1, 2.1, 2.2, 3.1 in 3.2 iz priloge 4 tega pravilnika, mora biti pri vrstah *Allium cepa*, *Apium graveolens*, *Beta vulgaris*, *Brassica oleracea*, *Brassica rapa*, *Cichorium intybus*, *Cucumis sativus*, *Cynara cardunculus*, *Daucus carota*, *Phaseolus vulgaris*, *Pisum sativum*, *Raphanus sativus* in *Zea mays* na etiketi ali na pakiranju navedeno domače in botanično ime vrste.

21. člen (pakiranje in zapiranje)

(1) Pakiranja osnovnega semena, certificiranega semena, razen majhnih ES pakiranj, so uradno izvirno zaprta ali izvirno zaprta pod uradnim nadzorom tako, da jih ni mogoče odpreti brez poškodbe sistema zapiranja ali poškodbe na uradni etiketi ali na pakiranju.

(2) Sistem zapiranja (razen pri majhnih ES pakiranjih) sestavlja uradna etiketa ali pritrditev uradne plombe, da se zagotovi izvirnost zapiranja. Izvirnost zapiranja je zagotovljena tudi z uporabo drugačnega sistema zapiranja, ki ga ni mogoče ponovno uporabiti.

(3) Pakiranj (razen majhnih ES pakiranj) se ne sme ponovno zapreti, razen uradno ali pod uradnim nadzorom. Če so pakiranja ponovno zaprta, morata biti datum ponovnega zapiranja in organ za potrjevanje navedena na uradni etiketi.

(4) Pakiranja standardnega semena in majhna ES pakiranja se zapirajo tako, da je onemogočeno njihovo odpiranje brez poškodbe sistema zapiranja ali poškodbe na etiketi ali na pakiranju.

(5) Veljavnost etiket oziroma potrdila o uradni potrditvi semena je do konca naslednje setvene sezone.

(6) Po izteku roka iz prejšnjega odstavka organ za potrjevanje na zahtevo dobavitelja opravi ponovno analizo kakovosti semena (najmanj glede kalivosti) in seme, če še izpolnjuje predpisane zahteve, dodatno označi v skladu s prilogo 4.

(7) Določbi petega in šestega odstavka tega člena ne veljata za standardno seme in majhna ES pakiranja semena kategorije certificirano seme.

22. člen **(zapiranje in označevanje pod uradnim nadzorom)**

(1) Ne glede na prvi odstavek prejšnjega člena lahko organ za potrjevanje dovoli dobavitelju, da sam izvirno zapre in označi pakiranje semena z uradnimi etiketami, če dobavitelj zagotovi strokovno usposobljeno osebo, ki bo za označevanje semena z uradnimi etiketami odgovorna neposredno organu za potrjevanje.

(2) Organ za potrjevanje izda dobavitelju na njegovo zahtevo dovoljenje iz prejšnjega odstavka za tekoče leto, če izpolnjuje zahteve iz prejšnjega odstavka.

(3) Pri dobaviteljih, ki imajo dovoljenje iz prejšnjega odstavka, organ za potrjevanje zagotovi uradni nadzor nad izvirnim zapiranjem in označevanjem semena z uradnimi etiketami tako, da strokovni delavec organa za potrjevanje neposredno nadzira uradno označevanje semena pri najmanj 5% partij semena.

23. člen **(označevanje)**

(1) Pakiranje osnovnega semena in certificiranega semena (razen majhnih ES pakiranj) mora biti označeno tako, da ima na zunanji strani pritrjeno uradno etiketo, ki še ni bila uporabljena. Pri prozornih pakiranjih je ta etiketa lahko na notranji strani, pod pogojem, da je etiketa kljub temu jasno vidna in čitljiva. Če se uporabi uradna etiketa z luknjo za vrstico, je treba njeno pritrnitev zavarovati z uradno plombo.

(2) Dovoljena je uporaba uradnih samolepilnih etiket, ki morajo biti pritrjene tako, da njihova odstranitev ali zamenjava ni možna brez vidne poškodbe etikete ali pakiranja.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena organ za potrjevanje dovoli tiskanje predpisanih podatkov neposredno na pakiranje semena zelenjadnic, če:

- so predpisani podatki za uradno etiketo neizbrisno natisnjeni ali žigosani na pakiranju;
- sta razporeditev in barva tiska ali štampiljke v skladu z barvo in obliko za uradno etiketo;
- so na vsako pakiranje poleg s tem pravilnikom predpisanih podatkov neizbrisno natisnjene ali žigosane uradno dodeljene individualne serijske številke, ki jih mora izdelovalec pakiranj sporočiti organu za potrjevanje, vključno z natančno količino pakiranj.

(4) Organ za potrjevanje vodi evidenco o količinah semena, označenega na način iz prejšnjega odstavka.

(5) Vsako pakiranje mora vsebovati kartonček iste barve kot je uradna etiketa, na njem pa morajo biti navedeni najmanj podatki iz druge, tretje, četrte, pete in sedme alinee 1. točke priloge 4. Kartonček je izdelan tako, da ga ni mogoče zamenjati z uradno etiketo. Kartonček ni potreben, če so podatki neizbrisno natisnjeni na pakiranju ali če je uporabljena samolepilna etiketa ali etiketa iz materiala, ki se ne trga.

(6) Seme zelenjadnic, ki ne izpolnjuje vseh zahtev glede kakovosti iz tega pravilnika ali če sorta ni vpisana v sortno listo in se trži z dovoljenjem Uprave po predhodnem dovoljenju pristojnega organa Skupnosti, se označi na naslednji način:

- pakiranje semena zelenjadnic, ki ne izpolnjuje vseh zahtev glede kakovosti iz tega pravilnika, mora biti označeno z etiketo za ustrezno kategorijo semena;
- pakiranje semena zelenjadnic, katerih sorta ni vpisana v sortno listo, mora biti označeno z etiketo rjave barve;
- pakiranja semena iz prve in druge alineje tega odstavka morajo biti dodatno označena z navedbo: »Seme ne izpolnjuje predpisanih zahtev za kategorijo«.

24. člen **(obveznosti dobaviteljev semena)**

(1) Dobavitelji, ki pakirajo in označujejo pakiranja standardnega semena, namenjenega trženju, morajo:

- (a) obvestiti pristojnega inšpektorja o datumih, ko bodo začeli in končali pakiranje in označevanje standardnega semena;
- (b) voditi zapise o vseh partijah standardnega semena in jih dati na razpolago pristojnemu inšpektorju za najmanj tri predhodna leta;
- (c) dati pristojnemu inšpektorju na razpolago standardni vzorec semena sort, katerih vzdrževanje se ne zahteva, za najmanj dve predhodni leti;
- (d) odvzeti vzorce iz vsake partije semena, namenjene trženju, in jih dati na razpolago pristojnemu inšpektorju za najmanj dve predhodni leti.

(2) Obveznosti iz točk (b) in (d) prejšnjega odstavka so predmet naključnega uradnega nadzora pristojnega inšpektorja. Obveznost iz točke (c) prejšnjega odstavka velja le za pridelovalce semena.

(3) Dobavitelji, ki pakirajo in označujejo majhna ES pakiranja certificiranega semena, morajo voditi evidence o vseh partijah certificiranega semena, ki so jih uporabili pri pakiranju in jih dati na razpolago pristojnemu inšpektorju za najmanj tri predhodna leta.

(4) Dobavitelj, ki trži seme gensko spremenjene sorte, mora v svojem prodajnem katalogu pri taki sorti jasno navesti, da gre za gensko spremenjeno sorto.

IV. TRŽENJE

25. člen **(seme za ekološko pridelavo)**

(1) Seme za ekološko pridelavo kmetijskih rastlin mora poleg zahtev iz tega pravilnika izpolnjevati tudi zahteve, določene s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo kmetijskih rastlin.

(2) Pri semenu iz prejšnjega odstavka je na uradni etiketi ali na etiketi dobavitelja dodana oznaka »Ekološko pridelano«.

26. člen **(evidenca uvoženega semena)**

Uprava vodi evidenco uvoženega semena zelenjadnic na podlagi kopije odločbe fitosanitarnega inšpektorja o dovolitvi uvoza semena. Za vsako uvoženo partijo semena z maso, večjo od 2 kg, vodi Uprava evidenco, ki vsebuje najmanj naslednje podatke o:

- vrsti,
- sorti,
- kategoriji,
- državi pridelave semena in organu za potrjevanje,
- državi izvoznici,
- uvozniku,
- količini semena.

27. člen (naknadna kontrola)

(1) Za preverjanje skladnosti semena, ki se uradno potrdi oziroma trži na območju Republike Slovenije, z zahtevami iz tega pravilnika, organ za potrjevanje oziroma pristojni inšpektor uradno odvzame vzorce semena za naknadno kontrolo kakovosti semenskega materiala kmetijskih rastlin (v nadaljnjem besedilu: naknadna kontrola).

(2) Organ za potrjevanje odvzame vzorce:

- od vseh partij semena kategorije predosnovno seme ter osnovno seme,
- od določenega deleža partij semena kategorije certificirano seme. Delež odvzetih vzorcev določi organ za potrjevanje.

(3) Pristojni inšpektor odvzame vzorce od določenega deleža partij semena, ki so dane na trg.

(4) Za odvzem vzorcev semena se uporabljajo metode iz petega odstavka 17. člena tega pravilnika.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena je naknadna kontrola obvezna za vse vzorce kategorije certificirano seme, če je seme pridelano v Republiki Sloveniji, v sortno listo pa je sorta vpisana v drugi državi Evropske unije.

(6) V naknadni kontroli se preverjajo vsi vzorci žlahtniteljevega semena na tiste lastnosti, ki lahko potrdijo skladnost z rezultati preizkušanja razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti sorte in morfološkim opisom sorte. Če so rezultati glede sortne pristnosti in sortne čistosti negativni, organ za potrjevanje ne potrdi semena, pridelanega iz žlahtniteljevega semena.

(7) V naknadni kontroli se v sortnih preizkusih na kontrolnem polju in z laboratorijskimi testi preverijo sortna ali vrstna pristnost in čistost, zdravstveno stanje ter izpolnjevanje drugih zahtev glede kakovosti semena, predpisanih s tem pravilnikom. Za opravljanje naknadne kontrole se uporabljajo metode za naknadno kontrolo semena, ki jih sprejme Uprava, kjer so tudi dosegljive.

(8) Šteje se, da partija semena zelenjadnic, od katere je bil uradno odvzet vzorec za naknadno kontrolo, ustreza zahtevam tega pravilnika, če se na podlagi rezultatov laboratorijske analize kakovosti in preverjanja sortne pristnosti in čistosti na kontrolnem polju ugotovi, da vzorec semena, ki je bil odvzet:

1. v postopku uradne potrditve, ustreza zahtevam, predpisanim s tem pravilnikom za kategorijo, v katero je bila uradno potrjena partija, od katere je bil odvzet vzorec;

2. na trgu, glede kakovosti in zdravstvenega stanja ustreza zahtevam iz priloge 2, delež za sorto netipičnih rastlin, na podlagi katerih se ocenita sortna pristnost in čistost na kontrolnem polju, pa sme biti:
- pri lubenici, meloni, visokem in nizkem fižolu, grahu ter bobu: največ 5%,
 - pri solati, feferonu, papriki, kumari, kumarici, navadni buči, ter vrtni buči ali bučki: največ 8%,
 - pri zeleni, radiču za siljenje, listnatem in glavnatem radiču ter špinači: največ 15%,
 - pri ostalih vrstah: največ 10%.

(9) (črtan).

[Priloga 1: Zahteve za semenski posevek zelenjadnic](#)

[Priloga 2: Zahteve za kakovost semena](#)

[Priloga 3: Partije semena](#)

[Priloga 4: Etikete in potrdilo o uradni potrditvi semena](#)

Pravilnik o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. [8/05](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen

(uradna potrditev in trženje semena sort, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis v sortno listo)

(1) Ne glede na določbe 7. člena tega pravilnika se lahko seme sort zelenjadnic prideluje in trži v Republiki Sloveniji do 1. maja 2009, če:

- izpolnjuje zahteve iz desetega odstavka 83. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 58/02, 45/04 – ZdZPKG in 86/04),
- organ za potrjevanje izvede postopek uradne potrditve semena sort zelenjadnic iz tega odstavka na podlagi prijave dobavitelja, ki se vloži v skladu z 8. členom tega pravilnika,
- organ za potrjevanje uradno potrdi seme sort zelenjadnic iz tega odstavka, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, razen zahteve glede sorte, in
- organ za potrjevanje izda uradne etikete ter potrdilo o uradni potrditvi.

(2) Uradne etikete iz prejšnjega odstavka morajo biti rjave barve in označene s serijskimi številkami. Najmanjša velikost uradne etikete je 110 mm x 67 mm. Na uradnih etiketah morajo biti navedeni naslednji podatki:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« slovensko in latinsko ime,
- »Sorta:« ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- »Kategorija:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),

- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Tretirano:« ime fitofarmacevtskega sredstva,
- »Trženje dovoljeno samo na območju Republike Slovenije«.

(3) Pakiranja standardnega semena in majhna pakiranja certificiranega semena sort iz prvega odstavka tega člena imajo na etiketi dobavitelja navedene vse podatke iz prejšnjega odstavka, razen podatka iz prve in šeste alinee, ter navedbo:

- imena in naslova dobavitelja (ali njegove identifikacijske številke) in
- tržnega leta zapiranja.

29. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 91/03 in 28/04).

30. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. [100/05](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen
(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. [66/07](#)) spreminja 28. člen pravilnika tako, da se glasi:

»28. člen
(uradna potrditev in trženje semena sort, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis v sortno listo)

(1) Ne glede na določbe 7. člena tega pravilnika se lahko seme sort zelenjadnic prideluje in trži v Republiki Sloveniji do 1. maja 2009, če:

- izpolnjuje zahteve iz desetega odstavka 83. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 58/02, 45/04 – ZdZPKG in 86/04),
- organ za potrjevanje izvede postopek uradne potrditve semena sort zelenjadnic iz tega odstavka na podlagi prijave dobavitelja, ki se vloži v skladu z 8. členom tega pravilnika,
- organ za potrjevanje uradno potrdi seme sort zelenjadnic iz tega odstavka, če so izpolnjene zahteve iz tega pravilnika, razen zahteve glede sorte, in

- organ za potrjevanje izda uradne etikete ter potrdilo o uradni potrditvi.

(2) Uradne etikete iz prejšnjega odstavka morajo biti rjave barve in označene s serijskimi številkami. Najmanjša velikost uradne etikete je 110 mm x 67 mm. Na uradnih etiketah morajo biti navedeni naslednji podatki:

- Organ za potrjevanje, država članica,
- »Vrsta:« domače ali botanično ime,
- »Sorta:« ime sorte kot je navedeno v sortni listi,
- »Kategorija:«,
- »Številka partije:«,
- »Vzorčeno:« MM/LL (mesec in leto),
- »Masa pakiranja:« ali »Število semen:«,
- »Tretirano:« ime fitofarmaceutskega sredstva,
- »Trženje dovoljeno samo na območju Republike Slovenije«.

(3) Pakiranja standardnega semena in majhna pakiranja certificiranega semena sort iz prvega odstavka tega člena imajo na etiketi dobavitelja navedene vse podatke iz prejšnjega odstavka, razen podatka iz prve in šeste alineje, ter navedbo:

- imena in naslova dobavitelja (ali njegove identifikacijske številke) in
- tržnega leta zapiranja.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»11. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. [45/10](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»8. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. [18/14](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta pravilnik začne veljati 1. aprila 2014.«.